

Kritika – *Kőerdő, szellőkör...*

IRODALOM

A Delta Vision kiadó 2018-ban utolsónak, negyedikként megjelent MAGUS kötete, Jan van den Boomen antológiája, a *Kőerdő, szellőkör és más történetek*. Nem véletlen a hosszú cím, ehhez kapcsolódik, hogy csak most jutottam oda, hogy elolvastam, és a kritika is elkészült róla, mert – bevallom – megvártam, amíg – egy kedves barátomnak hála – jelentős kedvezménnyel tudom megszerezni a könyvet. Mert annyit nem ér, amennyiért adják, lásd később. A könyv a kiadó év végi MAGUS rohamának része volt, amikor is gyors egymásutánjában – alig kettő hét különbséggel – két kötet is megjelent. (Kritikám tárgya mellett még Malcolm J. Hunttól a *Szörnyek családja*.) Hogy ez véletlen, és pont ekkorra lettek kész, vagy valamiféle taktika, nem tudni, ám a végeredmény ismeretében nem értékelem szerencsés lépésnek. Egyrészt azért nem, mert egyenlőtlen eloszlást teremt az újdonságok terén, hosszú ideig semmi, majd rögtön kettő is, másrészt – főleg – azért nem, mert a két kötet között szakadéknyi a különbség mind jellegét, mind minőségét, újdonságát tekintve.

Sajnos a kötettel akad egy alapvető probléma – éppen a jellege, pontosabban annak megvalósulása. Őnelégült mosollyal tudatosult bennem, hogy pont egy-két kritikával ezelőtt írtam a „boomenezés” fogalmáról, erre ez a könyv tökéletesen igazolja.

Merthogy a *Kőerdő, szellőkör*t nyugodtan bélyegezhetem ismételt újrakiadásnak, amiben Boomen mára igazi szakértőnek számít – ahogyan lassan a DV MAGUS munkásságában is érdemes lenne egy összevetés az új és az újrakiadások arányáról. Azt azonban értékelni kell, hogy ez a kötet legalább nem burkoltan, meg titokban, meg az olvasókat átverve újrakiadás – mert hát ilyen is volt és van a DV-nél szép számmal. Mind a fülszöveg felvezeti azt, hogy a kötetben gyakorlatilag csupán egyetlen, a címadó novella az, amelyik új, az összes többi újrakiadás. A magyarázat persze meglehetősen bárgyú, de legalább van. Ugyanis a fülszövegben is, és az író kötet végi köszönetnyilvánításában is kihangsúlyozzák, hogy ez kérem nem véletlen, merthogy az immár 25 éves Ynev (és MAGUS) előtti tisztelgésnek szánták. Nyilván. Az író szavainak értelmezésében is fura ez, merthogy állítólag még szó sem volt tiszteletkönyvről, amikor már válogatta a novellákat egy újrakiadáshoz, csak közben jött az ötlet. Ahogy az is meglehetősen furcsa, hogy csak őt kéri fel a kiadó egy ilyen horderejű évfordulós kötetéhez. Hiszen vannak még remek novellák, vannak jobbnak tartott írók is – egy ilyen kötet minden, csak nem méltó megünneplése a 25 évnek. Biztosan rossz májúság a részemről, de nekem gyanús, hogy nem is a kiadó kezdeményezett, ez

csak amolyan magyarázat Boomen év végi – ismételt – újrakiadásához. Kellett a pénz karácsonyra, na, csak hát írni meg nem volt igazán kedv – gondolom, ha csak ennyire futotta.

A kötet kívülről a szokásos DV-s kartonált, egészen jó minőségű megjelenését mutatja. A borítón egy amund sereg, előtérben egy igazi amunddal és egy manaséval is, szerintem egészen jóra sikeredett. A kép Pozsgay Gyula festménye, mind a magyar alkotó alkalmazása, mind a külön, ehhez a könyvhöz készült kép tényét pozitív dolognak tartom – a borítót egyértelműen a címadó novella ihlette. A könyv elején persze megtalálható a DV szokásos hamis-MAGUS logója, úgy látszik, már sosem lesz az eredeti MAGUS szabálykönyveinkkel – és regényeinkkel – azonos, többes számú „krónikái”-s logónk a mai MAGUS kiadványokon.

Érdeemes még elemezni egy kicsit a kötet tartalmát. A könyv tizenegy novellát tartalmaz – amiből csak egy új. Ez már siralmas arány – ennél még az általam is sokat szidott, egy kötetet újrakiadásokkal kettőre duzzasztó Kyr históriák – Toroni krónikák páros is jobb volt. Még elkésőbb a helyzet, ha megnézzük az oldalszámokat. A könyv 557 oldalnyi érdemi írásából csak 96 oldalnyit tesz ki a Köerdő, szellőkör, az új novella, a többi, tehát 461 (!) oldal már egyszer-vagy többször is (!) kiadott novellákból áll. És mindez ugyanúgy majdnem 4000 Ft-ba kerül, mint pl. az előző megjelenésű, igazán remek Malcolm J. Hunt könyv. Na ez az igazán pofátlanság – de hát ezeket a húzásokat már komolyan megszokhattuk a DV részéről. Álljon itt ehhez a témához pozitívként – amellett, hogy megjegyzem, legalább ezúttal a kötet hátulja is felhívja a figyelmet az újrakiadásra – hogy még tartalomjegyzék is van a könyvben – nem mindig olyan magától értetődő ez – és így ott is felfedezhető a dolog. Aztán akinek kell, megveheti – ezzel tulajdonképpen nem is lehet gondunk. Persze a címválasztás is az új novellára utal, nyilván, egy *Boomen legjobbak*, vagy *Boomen válogatás* kevésbé vonzaná az újdonságra vágyó olvasókat. Ám talán hitelesebb lett volna a *Mindenféle Booman-novellák és melleleg a Köerdő, szellőkör* címet választani.

A kötetet ismét Igrain Reval sorozat-szerkesztette – ő lehet a DV egyik legjobb dolgozója, mert mindenhol ott van, sőt, ez esetben őt nevezték meg mint szerkesztőt is. Hogy ez ugyanolyan üres sablon, mint az össze nem függő

sorozat, vagy tényleg takar valakit ezen álnév, azt csak találgathatjuk.

A könyvben sorban – legalább eredeti címükkel – követik egymást a novellák, szép sorban mind a tizenegy, az csak természetes, hogy az új novella az utolsó. Ezen kívül mindössze egy utószó és köszönetnyilvánítás található benne – elég terjengős, viszont érdekes részleteket villant fel a novellák némelyikével kapcsolatban –, és semmi egyéb. Ez részben nem is csoda, részben furcsa is. A novellák válogatásának szempontjai teljesen ismeretlenek, és érthetetlenek is számomra. Sem azonos témához, kultúrkörhöz nem tartoznak, de még csak a legjobbaknak sem nevezhetők, hogy legalább egy olyan válogatás lenne, ha már 25 év. Az meg pláne nem teljesítik, hogy valamiképpen kapcsolódnának az új, a címadó – nevezzük a főnek – novellához, sem témájában, sem időben, sem szereplőiben elő nem készítik, fel nem vezetik azt. Ez a válogatás így csupán egy érthetetlen katyvasz, annyi valósul meg, hogy valóban huszonöt év munkájából kapkodták ki őket.

A kötetbe így nem került szószedet sem, ami érthetetlen, mivel az eredeti novellák többje mögött is volt annak idején, és akadnak is bennük olyan kifejezések, amiket nem ártana megtámogatni. Hiszen – nyilván – az új olvasóknak is készült, nem azoknak, akik már rongyosra olvasták a néha többször is megjelent novellákat. Az új fő novelláról nem is szólok, abban is akad szép számmal olyan kifejezés, amire ráfért volna egy szószedetes magyarázat. És abba még egy GA-s „Tabagar” is belefért volna, mint az Ibara új neve. (Bocsánat az ízetlen humorért – szerencsére nincs ilyen benne.) Szívesen látjuk a térképeket is – én külön szeretem elemezni őket – de nincs a kötetben az sem, persze nehéz is lett volna eldönteni, hogy akkor most melyik történethez is kapcsolódjon. Szóval a koncepciótlanság erre a részre is rányomja a bélyegét.

Pár szó az újra – és megint – újra kiadott novellákról.

A kötet első írása a **Téli égből**, ami annak idején a *Holtak légiójában* (1996.), a három első Legendák és enigmák antológiát egyben felvonultató *Holdak és vándorokban* (2001.) jelent meg.

A könyv második novellája a **Lágy szélben, lazacszín hold alatt**, ami korábban az *Erioni regék* című antológiában (1998.) jelent meg.

A harmadik novella az **Akár a csillagok** címet viseli, ami a *Hideg karok ölelésében* (1999.) jelent meg eredetileg.

A negyedik novella a **Fattyúgyík, villám, szerzetes**, ami először szintén a *Hideg karok ölelésében* (1999.) jelent meg.

Az ötödik írás a **Kárhozottak**, ami a *Hadak árja* című antológiában (2003.) jelent meg először.

A hatodik novella az **Istenek és emberek**, ami a *Hit városában* (2008.) jelent meg először.

A hetedik írás a **Bolond beszéd**, ami először az *Alidax gyöngyeiben* (2008.) majd a sokban vele azonos *Bíborgyöngyök I.*-ben (2008.) jelent meg.

A nyolcadik novella az **Én bárdom, én édes, kicsi bárdom** című, ami a *Sötétség szíve* című antológiában (2012.) jelent meg.

A kilencedik novella az **Éjszín, éjféli illatok** című, ami szintén a *Sötétség szíve* című antológiában (2012.) jelent meg először.

A tizedik novella a **Törésvonal**, ami a *Vihat Ibara felett* című antológiában (2009.) jelent meg eredetileg.

Az utolsó, a kötet egyetlen új novellája pedig a **Köerdő, szellőkör**.

Látható ebből az áttekintésből, hogy a válogatás elég véletlenszerű, van régebbi kötet, amiből több is bekerült, van olyan Boomen kötet, amiből egy sem, és van olyan Boomen novella, ami kimaradt. A témájuk, yevi idejük pedig meglehetősen színes, ahogy a minőségük is, noha Boomen azért a jobb írók közé soroltatik. Az is érdekes, hogy a tíz novellából a nagyobbik fele máig kapható könyvekben van, tehát beszerezhető. Ha valóban a már nem kapható novellák újra az olvasók elé tárása lett volna a lényeg, az indok, akkor lehetett volna ügyesebben is válogatni. Állítólag a szerző direkt csak egyszer megjelenteket válogatott – nehéz dolga lesz jövőre, mert egyre csökken a csak egyszer megjelent

Boomen-novellák köre –, ám ez azért, ahogy lenni szokott, kis csúsztatás.

Szólni kell még az átszerkesztésről. A novellákat ugyanis – a szerző utószóban tett saját bevallása szerint is – átszerkesztette. Szerintem erre még büszkéek is a DV-nél, és ezzel is szokták indokolni a rendszeres és már-már pofátlan újrakiadások létjogosultságát. Meg kell ugyanakkor jegyezni, és ez Booman úr mérlegének pozitív serpenyőjébe kívánkozni, hogy a novellák átszerkesztése nem úgy történik, mint egyeseknél, hanem véleményem szerint jogosnak nevezhető. Ez alatt azt értem, hogy az eredeti szövegekkel összehasonlítva értelmesebb mondatokat, logika szerint helyesebb képet mutató felcseréléseket, a könnyebb, világosabb értelmezést lehetővé tevő kiegészítéseket kapunk – ahogy történt is ez már Boomen újrakiadás esetében. Hogy csak ezért megéri-e újraolvasni a novellákat, hát, azt mindenki döntse el maga. A szomorú viszont az a dolgokban, hogy nem ő az egyetlen, akinél az utóbbi években az jelenti a munkát, hogy átgürogtatja régi írásait, és ilyen vagy olyan formában újra közzéteszi – ez minden, csak az nem, amire a rajongók vágyának, és igazán előrevinné a MAGUS-t.

Mindezek után pedig térjünk rá a címadó, a kötet egyetlen új novellájára, ami a Köerdő, szellőkör címet kapta. Szokásom szerint nem szeretném elmesélni az egészet, és megpróbálom úgy elemezni az írást, hogy ne vegyek el senkitől a majdani olvasás élményéből. (Tudom, hogy nincs valamirevaló kritika a „spoiler” szó beleerőltetése nélkül, de én magyarul írok, bocsássátok ezt meg nekem.)

A Köerdő, szellőkör egy érdekes, számomra vegyes érzetet keltő, koncepcionálisan nagyon erős novella. Érdekesség, hogy ez sem „önálló”, a témából és a sorok közül kiolvasható, hogy a manifesztációs háborút feldolgozó, évekkal ezelőtt megtorpant sorozat újabb kötetébe készült, és így kódolva is van benne az újrakiadás, mivel a szerző reméli, hogy majd társaival együtt az eredeti formában is megjelenhet – ha lesz egyáltalán következő manifesztációs kötet.

Érdekes, hogy a DV nagy és kisebb íróinál sorra jelennek meg az egykori novellásokba írt művek külön, önálló – vagy felduzzasztva önálló – műként, ami egyrészt előrevetíti a pályázatos kötet valószínűsíthető születés előtti halálát, és egyben

érdekes – és nemkülönben lehangoló – képet fest a kiadó munkájával a pályázatok terén. És persze a régi és új szerzőkhöz való hozzáállásról is, csodálkozunk, hogy alig jelenik meg új MAGUS könyv? Nem baj, lesz kártya! Az is MAGUS, tessenek szépen azt „olvasni”. Ugye, hogy véletlenül sem ugyanaz?

A novella – már sejthető – a manifesztációs háborúról szól, és a homoki elfek – és az amundok – szemszögéből mutat be egy eseményt. Már itt meg kell állni megemlíteni néhány dolgot. Nagyon örömteli, hogy fejlődik a téma, hiszen – annak idején már az adott köteteknél elemeztem – a MAGUS kezdete óta „zajló” háborút máig nem sikerült befejezni, a DV által újra elővett téma pedig két kötetrel is szinte egy helyben toporgott, és a háború lényeges kései sarokpontjaiért még mindig más szerzők és könyvek félmondataira kell támaszkodnunk. No, sokat ez a novella sem viszi előre a történetet, de legalább tovább színezi. Azzal együtt, hogy emészti a reményt az új manifesztációs kötettől, igaz, ha valakit, hát a szerzőt biztosan nem fogja zavarni novellájának újrakiadása. Viszont végre – kettő, azaz kettő manifesztációval foglalkozó külön kötet után (!) van benne igazi csata – hiszen ez egy hatalmas háború, vagy mi... – vannak benne igazán amundok – hiszen ez az ő háborújuk, vagy mi... legalább is ők az egyik oldal, ez egyik főszereplők benne, és korábban alig, de tényleg alig jelentek meg a történetekben. És még inkább végre, szerepelnek benne – mindjárt főszerepben – a homoki elfek, hiszen az ő területükön is játszódik ez a nagy háborúság. Igazán üdítő kezdet.

Maga a történet nem túl bonyolult, felvonul az egyik csapat is, a másik csapat is, majd összecsapnak, és valaki nyer – megpróbálom nem elárulni, hogy ki. Nekem ez a rész is vegyes volt, mert az érdekességek mellett elég vontatottnak éreztem, az elfek készülnek, figyelnek, pár jellegtelen és semmit mondó párbeszéd után még mindig készülnek és figyelnek, majd már nagyon készülnek és figyelnek, pár semmitmondó párbeszéd után pedig már tényleg készülnek, majd már nagyon készülnek, és még mindig nincs csata. Az amundoknál ugyanez, Csak ők fellengzősködnek, idegeskednek vagy éppen csodálnak valakit, majd mennek, és megint, és készülnek, hogy most már

nagyon eltiporják majd az elfeket, aztán megint előről. A végén persze csak lesz valami csataféle.

A novella először mutatja be érdemben a homoki elfeket, amiről megint csak vegyesen tudok nyilatkozni. Nyilván egyedi, érdekes vonások tárulnak fel, bár szerencsétlenségemre – anyukám szoknyája mellett annak idején többször is belepillantottam a Dűne című könyv filmfeldolgozáiba – több fremenes elemet is felfedeztem bennük, amiket én nem szeretek – mármint, ha nem saját ötlet, hanem másolt dolgokról van szó. Legalább a homokféreg lovaglás kimaradt, köszönet érte. Ugyancsak furva volt a homoki elfek ábrázolása. Arra indított, hogy elolvassam újra a homoki elfes leírásokat a MAGUS-ban, ahol kikristályosodott, hogy ők tényleg mások, önmagukból kifordultak, és furcsán elfesek. De még ezzel együtt is furcsa volt, a novellában valahogy idegenül hat, hogy a homoki elfek ugyanúgy holtakat tisztelnek és beszélgetnek is velük, fontos szerepet szánnak nekik, ugyanúgy „embert” – na jó, amundot – áldoznak, mint bármelyik másik gonosz-szerű nép. Ugyanakkor számos apró adalékot kapunk hozzájuk, ami pedig jó. Megjegyzem, én a növényi gyökerekkel agyon-behálózott földalatti járatokat is kicsit „Trónok harcásnak” találtam, bár ezek feketék, nem fehérek. Bizony, itt nem ártott volna a szöszedet, hiszen lett volna mit szerepeltetni benne.

Külön érdekesség – és egyben furcsaság forrás is – hogy a homoki elfek több területét is megismerhetjük, legalább névről. Ez okoz egy kis ellentmondást is, ugyanis mind a Gyilokpusztát, mind Ardalát szerepeltették már térképeken, így elhelyezhetjük őket, igaz, nem ebben a kötetben, csak utána nyomozva, hiszen itt nem kapunk térképet. A kettő ugyanis itt egybemosódott... aminek csak úgy találhatunk valami értelmet, ha megnézzük, hogy a legújabb, GA-által jegyzett térkép-kezdeményeken merre is vándorolt az említett terület. Holott korábban a fórumán körömszakadtáig védte az eredeti terület helyének és az eredeti Halál havában koncepciónak az összeegyeztethetőségét, miszerint attól még, hogy Gorduinék „nem keltek át” a Shibarán a történetben, még nem

jelenti azt, hogy valóban nem tették meg. S hogy pontot tegyünk az esetleges vitára, a DV klasszikusai között megjelent Halál havában könyvben már térkép is van, ahol pontosan jelölik a kalandozók útvonalát, és pontosan úgy, ahogy logikailag következnek, tehát ha a Gyilokpuszta a Shibara (jé, ennek nincs is új kánonos neve?) folyásirányban értelmezett jobb partján van, akkor átkeltek rajta, hogy a bal parton lévő Sonionhoz (vigyázat, sok írásmódja van ennek a helynek) jussanak. Eddig Ardala is a bal parton volt, a két manifesztációs kötet pontosan meghatározza, hogy hol találjuk: a Dzseiszentől északkeletre – aminek az új, GA által, gondolom, az erigowi restauráció szerint megalkotott új neve már Dzseizan. Persze, hogy most Boomennél a kettő egy helyen szerepel... de hogy miért? Sokat elárul a téma kellemetlen mivoltáról, hogy az új GA féle térképkezdeményen nem is szerepel a Gyilokpuszta (így hátha nem tűnik fel a vándorlása...). Szóval már a témával foglalkozó következő kötetben sikerült felülírni és össze nem egyeztethetően tálni valamit a DV előző, azonos témájú kötetéhez képest.

A novellában amundok is vannak ám. Örömmel vehetjük, hogy végre egy egész sereg, ha már háború van. Itt is több új aprósággal egészíthetjük ki az amundokról szerzett ismereteinket – megint elmondom, hogy kellett volna az az új kifejezéseket feldolgozó szószedet –, ami azért megint vegyes képet mutat. Én kifejezetten érdekesnek találtam az amundok gondolatainak, érzelmi hullámvásának bemutatását, a manasékat – ahol azt is megmagyarázzák, miért is nem változtatják kövé saját gazdáikat. Ugyanakkor kicsit érdekes, hogy mintha a rajongói kiadású Amundok könyvének egyes elemei is újraélednének itt, igaz, hogy a forrás megjelölése nélkül. Azért a hiba és önellentmondás nem került el az amundokat sem, a manifesztációs kötetből ismert, a homoki elfekre alkalmazott urrin-elíphim kifejezés, ami gyökerek népét jelent, itt már mindenki csak eliphímként használja. Talán akkor most simán

gyökereknek nevezik az elfeket? Azért persze olyan érdekességeket, mint a porfegyverek nem sikerült, vagy akaródzott részletesen bemutatni, nem is csodálom, a hóágyúkhhoz hasonló működésűnek lefestett izék egyáltalán nem illenek szerintem ide – legalább is így nem. Arról nem is beszélve, hogy nem sok értelmük van, félelmetesek, meg vagányok, de semmit nem érnek el.

Nekem az is furcsa volt, hogy a közamundok *ennyire* birkák legyenek. Jobban járt volna Amhe-Ramun – már meg sem kíséreltem a nevének változatait összeszámolni, természetes, hogy ebben a novellában is kap egy újat, teljesen fölöslegesen – ha megtartja a MAGUS eredeti (!), játszható és értelmes közamundjait. Szintén fura, és ellenszenves volt Amhe-Ramun hozzáállása. Bár egység, meg minden, de amikor megijed, akkor hopp, „kilép” szolgálja mögé, hadd szenvedjen és bukjon el az, nem azért van az egész, hogy ő győzhessen, és isteni erejével és tudásával segítse amundjait? A közamundokat bezzeg olyan nemtelen birkacsordává teszi, akik magukról nem tudva menetelnek rá egy leolmló hídra...

Maga csata megfelelően érdekes, bár ugye vontatottan jutunk el ide, viszont elég elfes és amundos megoldásokkal találkozhatunk. Erről nem írok többet, mindenki olvassa el, bár azért azt előrebocsájtom, hogy a novella egyik csattanója elég fura, megint csak érdekesen értelmezhető. De hát az elfekakár nagyban is tudnak kertészkedni.

Meg kell említenem olyan pozitívumokat is, mint például az elf küldöttek és a megtartók külön kezelése és megkülönböztetése – ami bizony így van, még summariumos anyag – nem emlékszem olyan irodalmi műre, ahol ezt megtették volna. Ugyanakkor ide furcsaság is kapcsolódik, hiszen a Thulúviel-megtartó – sajnos a megtartóra is kapunk új szót, ami nagyon hasonlít az eddigiekhez, de akkor miért is kellett átírni? Jó, tudjuk be homoki elf sajátosságának – több mint érdekes, például vitatható. Egyrészt azért, mert tudjuk, hogy kinek lehetnek megtartói az elfek között, és nem neki. Másrészt eddig azt is tudtuk, hogy nem létezik olyan, hogy Thulúviel, hiszen ő feladta önmagát és összeolvadt szerelmével, Malliorral – ez a Kráni krónikák óta ismert – ezért az elfek csak Mallior-Thulúvielként emlegetik. Persze nem emészthetetlen, megoldhatatlan ez a probléma – lehet, hogy Thulúviel a homoki elfeket kötődött, ezért

különböztetik így meg? – de akkor is miért kell feszegetni az egyébként is nehezen megalkotott határokat, vagy ha kell, hát miért nem magyarázza meg őket a mű?

A novellában kapunk érdekes adalékot is a manifesztációs háborúhoz is, noha a történet fonalát semmivel nem viszi előbbre az írás, sőt, még pontos dátumot sem kapunk hozzá. Viszont eddig sehol nem szerepelt, hogy az amundok seregének van Amhe-Ramun oszlopa is (eddig csak a másik három, éppen bukott istenekről elnevezettek ismerhettük. Hiszen teljesen logikus, hogy miután Amhe-Ramun kiirtatta az összes többi amund isten szolgálait, áttért a híveit, és egyetlen, meg igaz, meg uralkodó istenné vált, azután seregének legnagyobb egységeit nevezi el a bukott istenekről – hátha valakinek még eszébe jut – és az ő szimbólumukat emelteti a seregtettek fölé – de ne kötekedjünk. Viszont eddig nem volt szó Amhe-Ramun oszlopról, na most már van, persze azt nem tudjuk meg, hogy hol, meg mikor, meg miért, de van, és megy dél fel Gorvikba. Hogy miért és minek, hogyan illeszkedik ez a háború menetébe, azt nem tudjuk meg, nem is csoda, mivel eddig az volt, hogy a délre tartó oszlop betör Gorvikba, megver mindenkit, majd elárasztják, és jön a shadoni szent légio, és legyőzik, és elbukik a manifesztáció. Mindez a hős Garmacor és valami keverék aquir jóvoltából, aki kráni, de azért gorviki is, és a gát alatt pihen, és amúgy kislány, és ki tudja, mi minden derül még ki róla, ha sokáig boncolgatják a témát. Na, erre jön ez az új oszlop, ami természetesen nagyobb és erősebb mint a másik három együttvéve. Az meg pláne érdekes a manifesztációs háború szempontjából – illetve éppen, hogy nem az – hogy a novella saját magát teszi tönkre és értékteleníti, elveszi saját jelentőségét azzal, hogy a második csattanó szerint „semmi nem történt”, jönnek az amundok és majd legyőznek mindenkit.

A végére hagytam egy nagyon érdekes, és ugyanúgy kettős megítélésű koncepciót. Nevezetesen azt, hogy eszerint a novella szerint az Opálhajós – tudjátok, az a táp ősaquir, aki lebűvölte, ja nem, csak eltakarta a harmadik az ezüst, ja nem, a fekete holdat Ynev egeről – és a Sonioni opálmező „azonos”, pontosabban az opálmező az ő égi hajójának maradványai. Hm – és? – gondolhatnánk. Vizsgáljuk csak meg ezt az érdekes koncepciót, amit nemhogy eddig nem nyilatkoztattak ki, még csak

nem is engedtek sejtetni, de egyenesen része sem volt a MAGUS-nak.

Ez a koncepció – amit én baromságnak bélyegeznék – 2008-ban kérdésként merült fel a DV fórumán, amit utána nagyjából évente megismételt valaki. Érdemes átnézni a rá adott válaszokat – noha a fórumok időnkénti (botrányok) letörlése, átnevezése, és most az üzemels hiánya sem könnyíti ezt meg. Nem tudom, ki találta ki, hogy csak azért, mert mindkettőben van opál, attól még egynek kell lenniük. Persze lehetnek is, hiszen sosem volt a tiltása sem koncepció a MAGUS-ban, de sajnos azt a felületes és fantáziátlan módszert, divatot erősíti, és ad neki élő példát, ami igyekszik összeroszni dolgokat, amiknek semmi köze egymáshoz, de valami hasonlóságot találnak benne. Pl. van benne tűz, tehát Sogron és Ordan. Például opál ez is az is, hát akkor csak közös eredetük lehet. A kezdeti elutasító választ néha semmitmondó válasz, néha buzgó fórumozók okoskodásai kísérték. GA szerint kezdetben a történet kibontása fontos és a kánon része lesz majd (2012), később úgy nyilatkozott, hogy nem ad választ, nem az ő története, majd más elmondja (2014), és megint később meg már az írói közösség határozott álláspontját és a kánont tükrözi, hogy a Sonioni opálmező az bizony az Opálhajós hajójának darabjai. Ennek első irodalmi megerősítése – ha úgy tetszik, ezennel hivatalossá vált – a Kőerdő, szellőkör novellában. Tehát egy buta fórum kérdés végül azt eredményezte, hogy hivatalos koncepció lett belőle. Persze megjegyzem még egyszer, ellentmondás nincs a dologban, mert eddig senki nem állította az ellenkezőjét, mindössze az lehet gyanús, hogy az eredeti kifejtésénél (a sonioni opálmező már a Halál havában is megjelent) egy fél szóval sem említették vagy utaltak a dologra, és a fórum válaszokból tisztán látszik, hogy eredetileg nem létező, később kialakult koncepcióról van szó. És ez is csak a fantáziátlan összerosása miatt van – az ilyen hozzáállás, szemlélet eredményezte pl. a Gyilokpuszta elcsúszását. Ezért tartom károsnak. A jó ötletek beemelését azt nem.

Összefoglalva a *Kőerdő, szellőkör és más történetek* című antológia egy kettős megítélésű

könyv. Akit nem taszít a pofátlan újrakidások ténye, akinek már csak ez a mű hiányzik, nyilván beszerzi majd. Azok számára is érdekes lehet, akiknek hiányoznak korábbi novelláskötetei. A kötet egyetlen új novellája pedig szintén felemás, azért valahol közepes szintnél helyezkedik el az értékelési skálán, tehát szerintem egyszer megéri elolvasni.

2018.01.23.

Szerző: Magyar Gergely

Forrás: Kalandozok.hu

Hozzászólás, vélemény, észrevétel:
magyargergely@kalandozok.hu